

FRITIDSPEDAGOGIK 3

BARN, HÅLLBAR UTVECKLING OCH UTOMHUSPEDAGOGIK, 9HP

Termin: Ht 2022

Kurskod: 971G36

Kursansvarig: Magnus Jansson

Biträdande KA Marie Karlsson

GRUNDLÄRARPROGRAMMET MED INRIKTNING MOT ARBETE I FRITIDSHEM,
VID LINKÖPINGS UNIVERSITET, CAMPUS NORRKÖPING

Innehåll

Välkomna till kursen Fritidspedagogik 3, Barn, hållbar utveckling och utomhuspedagogik.....	2
Lärandemål.....	2
Kursinnehåll.....	2
LISAM.....	3
Examinationer.....	4
Kursmoment.....	4
Föreläsningar.....	4
Introduktioner.....	4
Kursintroduktion.....	4
VFU-introduktion.....	4
Introduktion till exkursion 1 &2.....	4
Introduktion äventyrspedagogik.....	4
Föreläsningar.....	5
• Föreläsning: Hållbar utveckling, Per Gyberg.....	5
• Föreläsning: Hållbar utveckling i fritidshem och skola, Karin Stolpe.....	5
• Föreläsning: Om observation som metod, Magnus Jansson.....	5
• Naturvetenskap i fritidshem, att väcka och fånga elevers intresse, Alma Memisevic.....	5
Moment utomhus, seminarier, workshops.....	5
Exkursioner.....	6
Workshops.....	7
Workshop 1, Hälsa och hållbar utveckling.....	7
Workshop 2, Ledarskap och människosyn.....	7
Seminarium.....	8
Seminarium 1 hållbar utveckling och elevens vardagliga val och dess dilemman.....	8
Seminarium 2, Hållbar utveckling i fritidshemmets styrdokument.....	8
Seminarium 3, Didaktik och metodik utomhus.....	8
Examinationer.....	9
<i>Textunderlag</i>	9
Inlämning.....	9
<i>Kriterier för G</i>	9
<i>Muntlig redovisning, argument för svåra val/dilemma SME1</i>	10
<i>Kriterier för G</i>	10
MRE1 Gruppredovisning utomhus om biotoper och artkunskap, 1,5 hp UG.....	10
OBL1 Äventyrspedagogik.....	11

SRE3 individuell skriftlig endagsexamination utvecklat område hållbar utveckling 2,5 hp	12
SRE4 Individuell skriftlig redovisning: Observation av barns utomhusaktiviteter, 3,5 hp UV.....	13
Omexamination	15
Urkund, fusk och plagiat.....	16
Litteraturlista 971g36 Fritidspedagogik 3 Barn, hållbar utveckling & utomhuspedagogik 2022	17
Bilaga 1, Exkursion 1 och 2: busstider, resa dit och karta	19

Välkomna till kursen Fritidspedagogik 3, Barn, hållbar utveckling och utomhuspedagogik

I *Läroplanen Lgr-22 för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet* (Skolverket, 2022) står, bland annat, under rubriken *Skolans uppdrag* (kapitel 2) att all verksamhet på skolan skall bedrivas utifrån fyra övergripande perspektiv, historiskt, internationellt, etiskt och miljö. Bland annat ska fritidshem och skola bidra till att eleverna "har fått kunskaper om förutsättningarna för en god miljö och en hållbar utveckling" (Skolverket, 2022, s. 14). Hållbar utveckling lyfts också fram i kapitel 4 som särskilt viktig för undervisningen i fritidshem. Undervisningen i fritidshem ska "ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling" (Skolverket, 2022, s. 25). Målet med den här kursen är att ge dig möjlighet att skapa förutsättningar för att arbeta med detta utifrån ett fritidspedagogiskt perspektiv.

Kursen är nära kopplad till VFU-kursen 971G35 (se kursens studiehandledning för närmare information). Kursen löper under perioden v 34–43 och bryts av VFU-kursen 971G35. I kursen ingår föreläsningar, praktiska moment/workshop, enskilt- och grupparbete.

Lärandemål

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- redogöra för teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom
- reflektera över vad som kan påverka barns hälsa och välbefinnande
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling
- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

Kursinnehåll

Hållbar utveckling belyses med tyngdpunkt på ekologi, klimatfrågor, miljöproblem, hälsa och välbefinnande och relateras till fritidshemsverksamhet där barns nyfikenhet och frågor står i centrum. Studenten genomför exkursioner där olika ekosystem, biotoper och artkunskap relateras till hållbar utveckling och barns lärande. Studenten genomför utomhuspedagogiska aktiviteter och reflekterar över människans fysiologi samt över betydelsen av mat och rörelse för ett hållbart liv. Teorier om hållbar utveckling relateras också till teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom. Observation som vetenskaplig metod belyses som en del i den vetenskapliga progressionen och fokuserar möjligheter och begränsningar med uteaktiviteter på olika fritidshem.

Kursansvarig

Magnus Jansson
magnus.jansson@liu.se

Biträdande kursansvarig

Marie Karlsson,
marie.a.karlsson@liu.se

Lärare i kursen

Sofia Ryberg
Sofia.ryberg@liu.se

Johanna Andersson
johanna.andersson@liu.se

Per Gyberg

Emilia Fägerstam

Karin Stolpe

Lina Lago
lina.lago@liu.se

Thomas Dahl
Thomas.dahl@liu.se

Alma Memisevic

Språkcentrum

Andreas Lagerlöf
andreas.lagerlof@liu.se

Maria Thunborg

Kursmentor

Jenny Holmgren

Marie Ekroth Mahrs

LISAM

I kursen använder vi Lisams olika funktioner. Detta innebär att all information som rör kursen, förändringar med mera finns här. För att få del av aktuell information är det viktigt att du som student håller dig uppdaterad med det som skrivs på LISAM. Vid frågor om kursen är det i första hand via LISAM dessa ska ställas. I kursen kommer du som student att få anmäla ditt deltagande vid flera olika tillfällen då kursens senare exkursion planeras utifrån antal deltagare och vilka studenter som deltar vid de olika tillfällena. Även en anmälan till par-examination kommer att finnas.

Examinationer

Kursen examineras i fyra olika provkoder. Innehåll och kriterier för var och en av dessa presenteras nedan.

SRE4 Individuell skriftlig redovisning, Observation	U, G, VG	3.5 hp
SRE3 Individuell skriftlig text, Hållbar utveckling	U, G	2.5 hp
MRE1 Gruppredovisning utomhus om biotoper och artkunskap	U, G	1.5 hp
OBL1 Deltagande i moment utomhus	D	0 hp
SME1 Muntlig redovisning med skriftligt underlag om hälsa	U, G	1.5 hp

Kursmoment

Föreläsningar

För att du ska ha möjlighet att ta till dig föreläsningar är det bra att ha förberett med läsning av litteratur. Till varje föreläsningar kan du hitta rekommenderad läsning vid varje föreläsningspresentation. De flesta föreläsningar i kursen kommer att vara inspelad eller genomföras via Zoom. Vad som är inspelat och vad som kan ses via Zoom finns angivet i schema och flödesschema. Ytterligare information om kursens olika moment ges vid olika introduktioner.

Introduktioner

Kursintroduktion

På kursintroduktionen tisdagen 24 augusti får du förtydligande information om kursens mål, upplägg och uppgifter. OBS kursintroduktionen kommer att vara inspelad.

VFU-introduktion

VFU-introduktion för den separata VFU-kursen sker under första kursveckan. I kursen finns VFU-veckor insprängt mellan olika kursveckor. VFU: n löper mellan veckorna 36–40 och VFU: n börjar torsdag den 9 september och slutar fredag vecka 40.

Introduktion till exkursion 1 &2

Under introduktionen av exkursion 1 & 2 kommer ni få specifik information kring det som gäller för de båda exkursionerna samt examination. Under introduktionen ger ansvarig lärare även praktisk information på saker att tänka på innan första exkursionen.

Att läsa: Palmberg (2012) *Artkunskap och intresse för arter hos blivande lärare för grundskolan*. Nordina, 8, 244–257. (FINNS PÅ LISAM).

Introduktion äventyrspedagogik

På exkursionen 3 "äventyrspedagogik" får ni information om er examinerande uppgift med att planera, genomföra och utvärdera ett äventyrstillfälle för elever på specifik skola (se schema).

OBS! att delta på introduktionerna är därför nödvändigt för att kunna genomföra dessa examinationer.

Föreläsningar

- **Föreläsning: Hållbar utveckling**, Per Gyberg

Föreläsningen ger en introduktion till begreppet hållbar utveckling.

Att läsa: Gyberg & Rundgren (2013) *Tio skäl att strunta i miljön: om varför det är så svårt att förändra vardagligt beteende*.

- **Föreläsning: Hållbar utveckling i fritidshem och skola**, Karin Stolpe

Föreläsningen fördjupar begreppet hållbar utveckling och förhåller det till arbetet med elever i skola och fritidshem.

Att läsa: Björneloo (2011) *Hållbar utveckling att undervisa utifrån helheter och sammanhang*.

- **Föreläsning: Om observation som metod**, Magnus Jansson

Fältobservationer som metod presenteras. Vidare diskuteras olika förhållningssätt som observatör, hur fältanteckningar kan skrivas, samt forskningsetik i relation till fältobservationer.

Att läsa: Kapitel 19, *Etnografi och deltagande observation* i Bryman (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Studentlitteratur.

- **Naturvetenskap i fritidshem, att väcka och fånga elevers intresse**, Alma Memisevic

Att läsa: Memisevic, A. (2019). *Naturvetenskap i fritidshem- att väcka och fånga elevers intresse*, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (Red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Studentlitteratur.

- **Föreläsning om skolgården som pedagogiskt rum**, Emilia Fägerstam

Föreläsningen fokuserar på skolgården som pedagogiskt rum med utgångspunkt i ett pågående forskningsprojekt.

Att läsa: Rönnlund (2015) *Skolgården som socialt rum*. *Nordic Studies in Education*, 35(3-4), 200-216.

Läggs upp på Lisam

- **Föreläsning: Äventyrspedagogik Marie Karlsson**

Att läsa:

Svedberg (2015). *Utomhuspedagogik*, I A.S Pihlgren (red.). *Fritidshemmet och skolan – det gemensamma uppdraget* (s. 269–284). Studentlitteratur.

Moment utomhus, seminarier, workshops.

För vissa moment anges de grupper som ska delta i schemat. Dessa är de moment som är examinerande eller direkt förberedande för examination.

Exkursioner

Exkursion 1, lärandetillfälle (MRE1), Johanna Andersson, Plats: Jursla

Vi kommer att genomföra två exkursioner i Jursla (Norrköping) (se schemat för vilka dagar din grupp ska ut!). Under exkursion 1 kommer vi arbeta i era grupper i olika stationer och göra en vandring där vi tillsammans tittar på några vanliga naturtyper, typiska arter och diskutera hur detta kan användas i fritidshemmets verksamhet. I och med detta ges kunskaper och erfarenheter i att nå kursens mål om artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet

Förberedelser

För att upplevelsen ska bli så bra som möjligt krävs det att ni förbereder er inför exkursionen. Vi kommer att vistas ute hela dagen vilket innebär att ni måste ha koll på hur vädret kommer att bli. Uppdatera på SMHI:s väderprognos dagen innan och klä er så att ni klarar en dag utomhus. Är det regn på ingång är stövlar eller vattentäta kängor/vandringsskor bra, liksom regnställ eller vind- och regntät jacka och byxa. Är det sol (som vi hoppas på!) tänk på solskydd och att ha med er extrakläder att ta på er om vädret ändras. I er packning, som bör vara i en rygsäck, ha med de kläder ni behöver utifrån vädret. Ni behöver även ha med er **vattenflaska och matsäck** för hela dagen (fika och lunch) samt anteckningsmaterial. Det finns även möjlighet att bada i Lillsjön. Se dokumentet, *Exkursion 1 och 2: busstider, resa dit och karta, (se även bilaga 1)* på Lisam för hur ni tar er dit.

OBS! Eftersom vi har ett program under exkursionen kan vi inte vänta in försenade deltagare, ni får i så fall kontakta lärare/kamrater och försöka hitta oss.

Exkursion 1 är ett direkt förberedande tillfälle för examinationen MRE1. Ett tillfälle att hämta in kunskap och färdigheter. Innehållet i exkursion 1 handlar om artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet. Under exkursionstillfället ges praktisk övning i olika aktiviteter som kan användas för att arbeta med detta innehåll i skola och fritidshem. De praktiska övningarna kan också ge idéer inför gruppens redovisning (exkursion 2 MRE1).

OBS! Att läsa inför förberedelsepasset: Fyra korta artiklar, finns under Kursdokument, LISAM 1) I Carl von Linnés Spår 2) Vad händer med löv på hösten 3) Upplev skogen med alla sinnen 4) Allemansrätten

Exkursion 2 (MRE1), redovisningstillfälle, Johanna Andersson Plats Jursla.

Under exkursion 2 ska ni gruppvis genomföra en aktivitet med fokus på artkunskap, ekologi och hållbarhet för resten av gruppen. Målet är att ni ska få erfarenheter, inspiration och tillfälle att börja fundera och diskutera kring hur utemiljön kan användas i pedagogiskt syfte. För mer information se MRE1 under rubriken Examination. **OBS! medtag egen lunch och fika.**

Exkursion 3, Äventyrspedagogik (OBL1) Magnus & Marie

Uppgiften handlar om att under en hel dag genomföra en äventyrspedagogisk aktivitet för elever i en närliggande skola. I Norrköping kommer det elever från Vilbergsskolan och genomförandet sker i Vrinneviskogen. I Nyköping genomförs detta med elever från Långsätterskolan. och i Västervik är det elever från Skoghagaskolan. Aktiviteten ska genomföras vid ett enskilt tillfälle (se schema). Tillsammans med de andra studiegrupperna ska ni tillsammans skapa en äventyrshistoria utifrån ett kunskapsinnehåll relaterat till hållbar utveckling. Vid introduktion till uppgiften lämnas mer information om ramar och innehåll. En föreläsning och workshop kring planering av detta äventyr

erbjuds för momentet. För att äventyret ska fungera är det viktigt med ett aktivt deltagande vid de olika förberedsetillfällena. Uppgiften är en del i examinerade av följande mål:

- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

I uppgiften ingår att:

- rekognosera
- planera
- genomföra
- utvärdera gruppens egen aktivitet med fokus på didaktisk förmedlande metod

Kriterier för uppgiften:

Examinationen är en deltagande uppgift. För att få betyget deltagit krävs att:

- ett aktivt gruppdeltagande (D)
- Att ha genomfört en didaktisk aktivitet (äventyrslek) som aktiverat en skolas elever (D)

Ett första tillfälle för om-examination sker den 13 oktober kl.09.00-16.00. Ett andra tillfälle sker vid nästa kurstillfälle 2022.

Workshops

Dessa moment är antingen förberedande inför eller en del av kursens examinationer. Som student förväntas du komma förberedd vilket innebär att du så långt det är möjligt har läst samt har med dig den litteratur som anges och att du är aktiv under tillfällena.

Workshop 1, Hälsa och hållbar utveckling

Under workshopen får studenten öva, pröva och argumentera kring olika sätt att arbeta fritidspedagogiskt med hälsa och hållbar utveckling. Workshopen är en direkt förberedelse för examinationen SME1.

Lärare: Jenny Holmgren & Marie Ekeröth Mahrs

Att läsa: Gyberg & Rundgren (2013)

Workshop 2, Ledarskap och människosyn

Genom att dramatisera olika scenarier kommer studenten få öva och reflektera kring olika slags ledarskap och förhållningssätt utifrån människosyn och värdegrund. Vi kommer att ta avstamp i era erfarenheter från VFU:n, både goda och mindre bra exempel, samt lyfta vikten av goda förebilder. Du kommer även att få reflektera över yrkets olika roller, var finns dina styrkor och svagheter, hur motiverar du dig att ta dig an dessa.

Lärare: Jenny Holmgren och Marie Ekeröth Mahrs

Seminarium

Seminarium 1 hållbar utveckling och elevens vardagliga val och dess dilemman

Seminariet fokuserar på det innehåll som finns angett i styrdokumentet kring hållbar utveckling kring eleven förståelse av läroplanens centrala innehåll, kring att elevens olika framtida val i vardagen är ett viktigt bidrag för hållbar utveckling.

Till seminariet förbereder sig studenten genom att söka efter skrivningar i styrdokumentet som kan anses vara relevanta för arbetet med hållbar utveckling och utomhuspedagogik. Vad säger uppdraget? Vilket innehåll med relevans för hållbar utveckling finns framskrivet?

- På vilka sätt kan hållbar utveckling kopplas till fritidshemmets uppdrag?
- Vilka dilemman finns det i uppdraget kring val i vardagen?
- Vilka dilemman finns det i undervisningsuppdraget kring hållbar utveckling?

Under seminariet kommer vi att arbeta med praktiska exempel på hur man kan arbeta med hållbar utveckling och elever i fritidshem.

Att läsa:

Gyberg & Rundgren (2013), Björneloo (2012) kap 1),

Seminarium 2, Hållbar utveckling i fritidshemmets styrdokument

Seminariet fokuserar på det innehåll som finns angett i styrdokument (Lgr22) och litteratur kring hållbar utveckling. Under seminariet kommer vi också att arbeta med praktiska exempel på hur man kan arbeta med hållbar utveckling och elever i fritidshem.

Till seminariet förbereder sig studenten genom att utgå från styrdokumentet och litteraturen diskutera strategier och förhållningssätt för undervisning kring hållbar utveckling.

- På vilka sätt kan hållbar utveckling kopplas till fritidshemmets uppdrag?
- Hur formuleras uppdraget?
- Vad anges i de globala målen för hållbar utveckling?
- Vad är relevanta för arbetet med hållbar utveckling och utomhuspedagogik.

Att läsa:

Björneloo (2011), Skolverket (2022) samt Skolverket (2014), Manni & Knekta (2022), Hammarsten (2020).

Lärare: Magnus, Alma, Marie.

Seminarium 3, Didaktik och metodik utomhus

Under VFU-perioden kommer du som student att spela in och filma en introduktion som görs vid en utomhusaktivitet. Fokus i filmen handlar om att introducera en aktivitet men där eleverna inte ska synas på filmen, introduktionen ska max vara 5 minuter lång. Filmen tas med till seminarium i vecka 42.

Under seminariepasset tittar ni som studenter tillsammans med er arbetsgrupp på de olika filmade klipp. Vid seminariet handlar det om diskussion och feedback om ledarroll och kommunikation av

en filmad introduktion av en utomhusaktivitet. Fokus vid seminariet är språket och kommunikationens didaktiska betydelse för aktiviteter utomhus.

Frågor att ställa vid seminariet är:

- hur introduceras, kommuniceras, entusiasmeras och fångas elevgruppens intresse i ett ”stort rum” utomhus?

Att läsa:

OBS! Utgångspunkt Alvé & Bohlin (2021) kap 5 i VFU-boken, kommunikation för lärarens olika roller.

Svedberg (2015). Utomhuspedagogik, I A.S Pihlgren (red.). *Fritidshemmet och skolan – det gemensamma uppdraget* (s. 269–284). Studentlitteratur.

Examinationer

SME1 individuell muntlig redovisning med skriftligt underlag Svåra val 1,5 hp, UG

I denna individuella muntliga redovisning med skriftligt underlag examineras målen:

- reflektera över vad som kan påverka barns hälsa och välbefinnande
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Som förberedelse för uppgiften ska studenten delta i seminariemomenten och

Workshop: Hälsa, mat och rörelse samt föreläsningar och seminarier med fokus på olika svåra val och dilemman. Tillsammans med Maria Thunborgs föreläsning fungerar dessa moment som stöd för denna examinerande uppgift.

Textunderlag

Med utgångspunkt i ovanstående resurstillfällen (seminarium och workshops) och litteratur ska studenten individuellt skriva fram ett dilemma/svåra val kopplat till hållbar utveckling, hälsa och välbefinnande. Studenten ska koppla sitt dilemma till arbetet med elever i fritidshem.

I texten är det obligatoriskt att använda samt Gyberg & Rundgren (2013), Björneloo (2012) och Svedberg (2015).

Inlämning

Texten ska vara ca 1 till 1,5 sida inklusive referenslista, Times new roman, stl. 12 (lämnas in i word-format eller pdf). Texten lämnas in på inlämningsmapp SME1 Lisam **senast måndag den 5 september senast kl. 17.00.**

Kriterier för G

- Aktivt deltagande och godkänd muntlig redovisning. I Övrigt ska texten innehålla:
 - 1) Innehåller argument för en viss ståndpunkt & slutsats där dilemman eller svåra val kopplas till arbete i fritidshem och skola.
 - 2) Ett dilemma som kopplas till någon aspekt av hållbar utveckling
 - 3) Som tar en fritidspedagogisk ståndpunkt

- 4) Använder angiven litteratur
- 5) kan språkligt argumentera och beskriva ett dilemma/svåra val.

Muntlig redovisning, argument för svåra val/dilemma SME1

Inför redovisningen av "Svåra val/dilemman" ska varje enskild student ta utgångspunkt i det egna skriftligt inlämnade dilemman (SME1) och vid den muntliga redovisningen av dilemma argumentera för varför svåra val och dilemma blir problematiska i undervisning på fritidshem och skola. Både muntliga redovisningen. Argumenten kring det valda dilemman ska både vara kopplat till hållbar utveckling och knytas till en fritidspedagogisk praktik. Den muntliga redovisningen ska därför utgå från några tydliga **argument** samt en slutsats om vad dilemman kan innebära för arbetet i fritidshem. Varje student har 3 till 5 minuter till sin presentation. Detta är viktigt att presentationen bygger på ett tydligt argument. Ta stöd av litteratur (OBS! under redovisningen ska *inte* Powerpoint eller likande användas).

Andra studenter ska under redovisningen kunna kommentera de olika redovisningarna.

Obligatorisk litteratur: Gyberg & Rundgren (2013) samt minst en valfri litteratur ur kurslitteraturen.

Kriterier för G

- Lämnat in en godkänd text om svåra val/dilemma. Aktivt deltagande i muntlig redovisning som innehåller:
 - 1) Ett dilemma kopplat till någon aspekt av hållbar utveckling
 - 2) Tar en fritidspedagogisk ståndpunkt
 - 3) Innehåller argument för en viss ståndpunkt & slutsats där dilemman eller svåra val kopplas till arbete i fritidshem och skola.
 - 4) hänvisar till angiven litteratur
 - 5) kan språkligt argumentera och beskriva ett dilemma/svåra val.

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att studenten är underkänd.

Ett första igentagningstillfälle ges tisdag den 11 oktober. Ett andra igentagningstillfälle bokas individuellt in med kursansvarig.

Ansvariga lärare: Magnus Jansson & Andreas Lagerlöf

MRE1 Gruppredovisning utomhus om biotoper och artkunskap, 1,5 hp UG

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Gruppexamination i fält (MRE1/exkursion 2). Platsen är Jursla mellan kl 9-16 (10.00 – 16.00 för Västervik och Nyköping) (se schema). Samtliga studentgrupper tilldelas under introduktionen en biotop (vattnet/hällmarken/lövskogen/barrskogen/ängen) som de ska verka i under 1 timme. Respektive arbetsgrupp skall utifrån artkunskap (flora och fauna), ekologi och hållbarhet planera och genomföra ett program som bjuder in till ett aktivt deltagande under 45 minuter. Utöver dessa 45 minuter används 15 minuter till gemensam återkoppling och diskussion mellan studenter och lärare samt en förflyttning till nästa plats.

Inför gruppredovisningen måste gruppen på egen hand rekognosera platsen för redovisningen i Jursla. Tid för detta ges under exkursion 1. Eftersom ett av kriterierna för bedömning är hur gruppen använder

platsen, av kursläraren, angivna biotopen så är det viktigt att gruppen på förhand bekantar sig med den aktuella platsen och hur den kan kopplas till artkunskap/biotoper och hållbar utveckling.

Kriterier för G

- Aktivt deltagande under hela dagen, d.v.s. i såväl den egna som i andra gruppers presentationer.
- Gruppen genomför en redovisning som:
 - ✦ Är väl förberedd och förankrad i kursens innehåll
 - ✦ Använder den, av kursläraren, angivna biotopen
 - ✦ Tydligt knyter an till det, av kurslärare, angivna temat om artkunskap och biotoper
 - ✦ Genomföra en didaktisk aktivitet som aktiverar övriga deltagare

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Omexamination sker den 13 oktober kl. 10.00-16.00 (se schema). Därefter när kursen ges igen ht 2023.

Ansvarig lärare: Johanna Andersson

OBL1 Äventyrspedagogik

Uppgiften handlar om att i grupp/helklass planera, genomföra och gemensamt utvärdera en äventyrspedagogisk aktivitet tillsammans med elever på en närbelägen skolan. Aktiviteten ska genomföras vid ett enskilt tillfälle (se plats och schema). Tillsammans med de andra studiegrupperna ska ni tillsammans skapa en äventyrshistoria utifrån ett kunskapsinnehåll relaterat till hållbar utveckling. Vid introduktion till uppgiften lämnas mer information om ramar och innehåll. En föreläsning och workshop kring planering av detta äventyr erbjuds inför momentet. För att äventyret ska bli bra är det viktigt att delta. Uppgiften är en del i examinerade av följande mål:

- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

I uppgiften ingår att:

- rekognosera
- planera
- genomföra
- utvärdera gruppens egen aktivitet med fokus på didaktisk förmedling metod

Kriterier för uppgiften:

Examinationen är en deltagande uppgift. För att få betyget deltagit krävs att:

- ett aktivt gruppdeltagande (D)
- Att ha genomfört en didaktisk aktivitet (äventyrsslek) som aktiverat en skolas elever (D)

För tillfälle 2 om-examination kontaktas KA. Därefter hänvisas student till nästa kurstillfälle hösten 2022. Vid både tillfällena tar studenten kontakt med kursansvarig.

Ansvarig Lärare: Marie Karlsson

SRE3 individuell skriftlig endagsexamination utvecklat område hållbar utveckling 2,5 hp

Denna examination är en individuell uppgift där ni samverkar i par. Examinationen genomförs under en specifik dag (se schema). Ni kommer tidigt under dagen få en muntlig introduktion av uppgiften (se schema). Uppgiften ska senast kl. 17.00 samma dag lämnas in i en inlämningsmapp på Lisam. Ni har alltså dagen på er att skriva uppgiften.

Anmälan till examinationstillfället sker senast torsdagen den 3/10 på anmälningsfunktion i Lisam. Vi kommer att fördela paren på plats vid uppgiftsintroduktionen genom att paren slumpas fram. Under dagen kommer ni som par att ha möjlighet att mejla, via teams eller direkt få handledning (se information vid uppgiftstillfället).

Examinationen tar utgångspunkt i er tidigare VFU där ni haft som uppgift att uppmärksamma utvecklingsområden för fritidshem i relation till hållbar utveckling och aspekterna ekologisk, social eller ekonomisk hållbarhet. I denna text tar ni som par utgångspunkt i era olika exempel på utvecklingsområden samt någon av ovan nämnda hållbarhetsaspekter.

Mål

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- redogöra för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på ekologi, klimat och miljö
- problematisera barns lärande om hållbar utveckling

Utgångspunkter

I texten ska följande delar finnas med:

Hållbar utveckling: På uppgiftsintroduktionen kommer varje par att tilldelas en aspekt av hållbar utveckling (ekologisk, social eller ekonomisk hållbarhet). Inledningsvis skriver ni fram en definition av hållbar utveckling med särskilt fokus på den tilldelade aspekten. Relatera också detta till fritidshemmets styrdokument.

Beskrivning av utvecklingsområde: Beskriv kort ett tänkt utvecklingsområde i relation till er tilldelade aspekt av hållbar utveckling. Använd er här av era erfarenheter från VFU. Fokusera på vad som ska utvecklas, varför och hur detta ska utvecklas.

Diskutera och problematisera: I denna del ska du diskutera och problematisera er beskrivning av utvecklingsområden genom att använda litteratur om hållbar utveckling och fritidshemmets uppdrag. Här ska kopplingen mellan utvecklingsområdet och er tilldelade aspekt av hållbar utveckling framgå. Ni ska också beskriva och diskutera vilka förutsättningar för barns lärande om hållbar utveckling på fritidshemmet som nås genom ert beskrivna utvecklingsarbete. Ni ska också diskutera hur man i verksamheten/utvecklingsarbetet kan arbeta med och ta tillvara barns frågor och perspektiv, även detta ska kopplas till den tilldelade aspekten av hållbar utveckling samt till utvecklingsområdet.

Referenslista: Referenslista som på ett korrekt sätt visar vilken litteratur som har använts.

Texten ska vara mellan 1400–1700 ord exklusive referenser (lämnas in i Word-format eller PDF). Uppgiften ska vara inlämnad i **mapp på Lisam senast torsdag den 17/10, kl. 17.00. (17.30 Västervik och Nyköping)**

Obligatorisk litteratur

Litteratur som ska vara refererad: Björneloo (2011), Lgr 11 (Skolverket, 2022), Allmänna råd med kommentarer (Skolverket 2014). I övrigt använder ni den litteratur som ni anser är nödvändig för uppgiften.

Bedömningskriterier

För att bli Godkänd på uppgiften krävs att den studerande:

- Beskriver ett möjligt utvecklingsområde för att arbeta med hållbar utveckling i fritidshem
- Redogör för begreppet hållbar utveckling med tyngdpunkt på er tilldelade aspekt
- Relaterar utvecklingsbeskrivningen till litteratur om hållbar utveckling
- Reflektera över barns frågor som en del i att arbeta fritidspedagogiskt med hållbar utveckling
- Visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad i litteratur. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Omexamination av SRE3 med introduktion sker

Kl. 09.00 den 5 december 2021 (se information ovan) Anmälan till de som inte tidigare gjort par-uppgiften görs till kursansvarig. **Text ska vara inlämnad den 5 december kl. 17.00** på Inlämningsmapp i Lisam.Handledning sker via mejl, teams eller besök i handledarrum. För de som endast lämnar in kompletterande text (om-examination av tidigare inlämnad text), behöver inte gå på introduktion, utan lämnar in den 5 december kl. 17.00 på Inlämningsmapp i Lisam.

Ett tredje inlämningstillfälle för text SRE3 är **den 13 januari kl. 17.00 2023**. Därefter hänvisas student till nästa kurstillfälle hösten 2022.

Ansvarig Lärare: Magnus Jansson & Marie Karlsson

SRE4 Individuell skriftlig redovisning: Observation av barns utomhusaktiviteter, 3,5 hp UV

Uppgiften bygger på fältobservationer från din VFU-plats. Syftet är att du skall få erfarenhet av, och reflektera kring, fältobservationer som metod för att själva beforska fritidshemmets verksamhet. I denna uppgift handlar det om att du skall observera vilket slags lärande som möjliggörs för barnen vid fritidshemmets uteverksamhet. Vidare är syftet att du skall reflektera kring de erfarenheter du samlar på dig under observationsarbetet och sedan väva samman dessa med teoretiska perspektiv på utomhuspedagogik och hållbar utveckling.

Tänk på att detta inte är en VFU-uppgift. Du skall agera som forskare under din observationsstudie och kan inte samtidigt ha ansvar för barngruppen. I schemat finns två fältstudiedagar för uppgiften. I samband med VFU-perioden (det finns blockeringar i schemat för detta men det är även möjligt att använda andra dagar). När andra dagar används måste detta ske i samråd med handledaren.

Uppgiften är en del i examinationen av följande kursmål:

- observera och reflektera över uteaktiviteter i relation till fritidshemmets verksamhet

- redogöra för teorier om utomhusmiljöer, natur och barndom

Genomförande

Din uppgift är att på din VFU-plats genomföra en fältobservation av en avgränsad situation/aktivitet (observationen bör vara 30–90 minuter lång) i de när- och utemiljöer där fritidshemsverksamhet bedrivs. Du gör detta utifrån perspektivet att du själv i framtiden skall vara pedagog och leda fritidshemsverksamheten. Observationerna skall fokusera följande frågor:

- Vilken/vilket slags när- och utemiljö används av fritidshemmet i den givna situationen? (OBS! att det inte ska vara en beskrivning av fritidshemmets utemiljö i allmänhet) Beskriv den specifika miljö där din observerade aktivitet äger rum.
- Beskriv en händelse/aktivitet.
- Hur agerar eleverna i relation till platsen?
- Hur agerar lärarna i relation till platsen?
- Hur används dessa platser ur ett utomhuspedagogiskt perspektiv?
- Koppla aktiviteterna till fritidshemmets verksamhet och läroplanens mål

Du skall sedan skriva en text där du:

- Redogör för resultatet av dina observationer (fältanteckningar som på olika sätt beskriver händelsen och informell interaktion mellan aktörerna)
- Vidare skall denna text kompletteras med reflektioner kring de erfarenheter du fått av fältobservationer som forskningsmetod: vilka möjligheter och begränsningar uppfattar du personligen att metoden har?
- Utifrån perspektiven i den här kursen, hur kan utemiljön utnyttjas bättre? Vad kunde gjorts annorlunda i den aktuella situationen (fältanteckningen)?
- Du skall förankra din diskussion och dina reflektioner i kurslitteraturen.
- Finns det spår av utomhuspedagogiskt tänkande, planerande på platsen?

Litteratur som *ska* vara refererad: Bryman (2016), Rönnlund (2015), Svedäng (2015). Därutöver ska styrdokument och minst 1 annan referens användas.

Uppgiften ska vara på ungefär 1000–1400 ord exklusive referenser (lämnas in i word-format eller pdf). Uppgiften ska vara **inlämnad senast fredagen den 28/10, kl. 17.00**. Uppgiften lämnas in anonymt på Lisam. Ange det anonyma ID-nummer som du får på Lisam i textens sidhuvud.

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för omexamination. **Datum för om-examination är den 5 december 2022 och 13 januari 2023.**

Bedömningskriterier

För att bli Godkänd på uppgiften krävs att:

- Samtliga frågeställningar lyfts fram och problematiseras i texten
- Egna erfarenheter av att arbeta med observationsmetod finns framskrivna och kopplas till forskningsetik
- Den studerande visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad

i litteratur enligt instruktionen ovan. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

- Texten ska ha ett fokus där fritidspedagogiken står i förgrund
- Att observationsmetoden är framskriven och att det finns en reflektion om vald metod
- Att texten är språkligt klar och består av godkänd referenshantering

Utöver vad som krävs för betyget Godkänd skall också följande krav uppfyllas för att erhålla betyget Väl godkänd:

- Ger en integrerad bild av olika perspektiv kopplat till kursens innehåll
- Använder relevanta begrepp för att belysa frågeställningar utifrån såväl ett praktiskt som ett teoretiskt förhållningssätt
- Det finns en tydlig argumentation som är välstrukturerad med självständiga, kritiska resonemang med stöd i relevant litteratur.

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Skrivstöd kopplat till SRE4

Vid skrivtillfället kan du som student tillsammans med andra studenter välja att genomföra en kamratbedömning. Kamratbedömningen fokuserar språk, referenser och formalia i den individuella texten; SRE4. Syftet med ett sådant tillfälle är att studenter genom kamratbedömning ska kunna stötta varandra i skrivandet och få någon annans perspektiv på hur man använder och hänvisar referenser. Kamratbedömning i detta fall innebär att varje student granskar en annan students text (student kan med fördel använda sig av arbetsgruppen och där grupperna själva fördelar själva läsningen av texterna inom gruppen) med fokus på språk, referenser och formalia och förbereder konstruktiva kommentarer om detsamma.

Inför kamratbedömningen kan texterna distribueras till övriga gruppen. Detta sker via samarbetsytan på Lisam eller på det sätt som gruppen kommit överens om. När du som student genomför kamratbedömningen fokuserar du på:

- Hur du uppfattar meningarna
- Hur du uppfattar språk
- Hur du uppfattar referenser
- Hur du uppfattar struktur, t.ex. styckesindelning

Du ska också titta på textens referenslista. Kom ihåg att vara konstruktiv i dina kommentarer.

Omexamination

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för om-examination. Om-examinationsdatum finns beskrivet för de olika examinationerna. Utöver dessa examineras uppgifter nästa gång kursen ges.

Urkund, fusk och plagiat

Det finns hårda regler om plagiering på universitet och även i forskarsamhället, detta är alltså också en forskningsetisk fråga, läs t.ex. Anna-Liisa Närvänen, *När kvalitativa studier blir text*, Studentlitteratur 1999, kapitlet "Etik och det vetenskapliga skrivandet"

Plagiering av andra källor (dvs. att man kopierar andra texter utan att ange referenser, antingen från litteratur eller från andra källor såsom från Internet, andra studenters arbeten, egna tidigare arbeten mm) betraktas som fusk. Ibland – inte minst vad gäller t.ex. hemtentamina – händer det också att man ligger för nära ursprungstexten, vilket kan bli betraktat som plagiat. Det är därför viktigt att omformulera det man läst, det är också på det sätt som man som student visar att man har förstått det som man har läst. Tänk också på att ett individuellt examinationsarbete måste vara en individuell framtagen text, även om ni har arbetat med frågorna i grupp – ni kan inte ge hela eller delar av textavsnitt till varandra.

Läraren har skyldighet att anmäla varje misstänkt fall av plagiering/fusk till disciplinnämnden på universitetet. Om det visar sig att disciplinnämnden anser att plagiering har skett kan man som student bli avstängd från studier under en viss tid. Under den tidsperioden förlorar man också rätten till studielån, tillika blir man avstängd från universitetets datorer.

För att undvika dessa problem måste ni alltså omformulera det ni läser till en självständig text samt tydligt referera till de källor ni har använt. Markera med citattecken och ange korrekta sidhänvisningar när ni skriver av direkta meningar eller delar av meningar ur en ursprungstext.

Av hänsyn till er studenter vill vi att alla möjligheter för lärare att hysa minsta misstanke om fusk och plagiat bör undanröjas. Tolkningen av vad som är fusk och plagiat, är inte självklar. Därför använder vi oss av urkund (en tjänst som utför dokumentjämförelser) när det gäller examination för projektarbetet i denna kurs. Information om urkund: www.orkund.se

Kursutvärdering

Utvärdering av kursen genomförs i form av en elektronisk utvärdering via e-post från centralt håll.

Det är av stor vikt att du som student framför dina åsikter, tankar och funderingar för att vi ska kunna utveckla och förbättra kursen i framtiden.

Litteraturlista 971g36 Fritidspedagogik 3 Barn, hållbar utveckling & utomhuspedagogik 2022

Obligatorisk litteratur

Björneloo, I. (2012). *Hållbar utveckling att undervisa utifrån helheter och sammanhang*. Liber.

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. (tredje upplagan). Liber.

Elvstrand, H. Lago, L. Simonsson, M. (2019). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Studentlitteratur.

Gyberg, Per & Rundgren, Carl-Johan (2013). *Tio skäl att strunta i miljön: om varför det är så svårt att förändra vardagligt beteende*. Linköping: Tema teknik och social förändring, Linköpings universitet.

*Boken *Gyberg, Per & Rundgren, Carl-Johan (2013) finns att beställa hos Eva Danielsson, adm på Tema: Skicka ett mail till eva.danielsson@liu.se där du berättar till vilken adress du vill ha boken sänd till. Eva skickar boken och inbetalningsuppgifter.

Hammarsten, M. (2020). "Det viktigaste är att växterna får leva och sånt": en studie om att förebygga barns växtblindhet. *Barn nr. 3 2020: 37–49 ISSN 2535-5449*. Läggs upp på Lisam

Lindgren, A-L. (2013). Visuell analys av föreställningar om barn och natur. *Barn nr. 2 2013: 7-22, ISSN 0800–1669 © 2013 Norsk senter for barneforskning*. Läggs upp på Lisam

Manni, A. & Knekta, E. (2022). Fritidshemmet - en förbisedd potential i arbetet med lärande för hållbar utveckling? [Elektronisk resurs] *School-Age Educare - a neglected potential in education for sustainable development?. NorDiNa. (18:1, s. 63–81)*. Läggs upp på Lisam

Mårtensson, F., Lisberg Jensen, E. Söderström, M. & Öhman, J. (2011). *Den nyttiga utevistelsen? Forsningsperspektiv på naturkontaktens betydelse för barns hälsa och miljöengagemang*. Rapport 6407. Bromma. Naturvårdsverket. Läggs upp på Lisam

Pleijel, H. (2013). *Ekologi: en introduktion*. Gleerup.

Rönnlund, M. (2015). Skolgården som socialt rum. *Nordic Studies in Education, 35(3-4), 200-216*. Läggs upp på Lisam

Sandel, K. & Öhman, J. (2010). Educational potentials of encounters with nature: reflections from a Swedish outdoor perspective. *Environmental Education Research, 16:1*. Läggs upp på Lisam

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2022*. Skolverket. www.skolverket.se

Skolverket. (2014). Allmänna råd med kommentarer. Skolverket. www.skolverket.se

Svedäng, M. (2015). Utomhuspedagogik i fritidshemmet. I Ann S. Pihlgren (Red.). *Fritidshemmet och skolan - det gemensamma uppdraget*. Studentlitteratur.

Övrig valfri litteratur

Brügge, B, Glantz, M & Sandell, K (2011). *Friluftslivets pedagogik. För kunskap, känsla och livskvalitet*. Liber.

Dahlgren, L-O. Sjölander, Strid, S. J P. Szczenpanski, A. (2007). (red). Utomhuspedagogik som kunskapskälla – närmiljö blir lärmiljö. Studentlitteratur.

Fägerstam, E. (2012). *Space and place [Elektronisk resurs] perspectives on outdoor teaching and learning*. Diss. (sammanfattning) Linköping: Linköpings universitet, 2012. Linköping.

Hansson, P. (2014). *Text, Place and Mobility: Investigations of Outdoor Education, Ecocriticism anetra Environmental Meaning Making*. Doktorsavhandling. Uppsala: Act Universitatis Upsaliensis (<http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A686311&dswid=8265>)

Heinberg, R. (2011) *The end of growth - adapting to a new economic reality*. New Society Publishers.

Myndigheten för Skolutveckling. (2004). *Hållbar utveckling i praktiken*. www.skolverket.se

Persson, C. & Persson, T. (2011, upplaga 1:2) *Hållbar utveckling - människa, miljö, samhälle*. Studentlitteratur.

Digitala referenser

<http://www.globalamalen.se/>

Bilaga 1, Exkursion 1 och 2: busstider, resa dit och karta

Buslinje **12** passar ofta bäst från Norrköpings Resecentrum till Jursla, gå av vid hållplats Lillsjövägen. Kolla i Östgötatrafikens tidtabell. Samling vid parkeringen vid hållplatsen längst upp 9:15 (Nyköping och Västervik kl. 10.00) Ni kan givetvis cykla eller samåka dit. se karta på nästa sida)

08.51 09.08

Vid [Norrköpings resecentrum \(läge D2\)](#) tar du [Linje 12](#) mot Åby.

Gå av vid [Lillsjövägen, Jursla \(läge A\)](#).

För Nyköping & Västervik

09:21 – 09.38

Vid [Norrköpings resecentrum \(läge D2\)](#) tar du [Linje 12](#) mot Åby.

Gå av vid [Lillsjövägen, Jursla \(läge A\)](#).

OBS! Eftersom vi har ett program under exkursionen kan vi inte vänta in försenade deltagare, ni får i så fall kontakta lärare/kamrater och försöka hitta oss.

[Parkeringsplats till Jursla gammelskog - Norrköping kommun | Naturkartan](#)

En parkeringsplats för besök till **naturreservatet** och friluftsområdet Jursla gammelskog.

naturkartan.se

